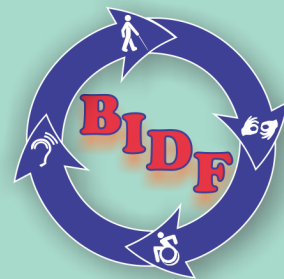

BILTEN

Balkanske nezavisne mreže organizacija u oblasti invalidnosti

IZDANJE 14 / Jun 2018.

28. april, Međunarodni dan pasa vodiča, dan koji ljudi posvećuju svojim najboljim prijateljima, i onome što oni čine da olakšaju svakodnevnicu ljudima kojima je to potrebno. Pas u ulozi vodiča, uglavnom, služi slijepim ili slabovidim ljudima, kako bi im olakšao mogućnost kretanja. Oni omogućavaju svojim vlasnicima da putuju nezavisno i bezbjedno, dajući im samopouzdanje i slobodu, zatim im pomažu da se kreću ulicama, pronalazeći objekte, i pomažući im da izbjegnu prepreke. Takođe, pomažu im prilikom korišćenja javnog transporta, a pružaju im i društvo i promovišu socijalnu inkluziju. Dakle, psi nisu samo naši sjajni drugari za igru, već i brižna, inteligentna i zaista čudesna stvorenja, koja pomažu da životi ljudi širom svijeta budu što radosniji.

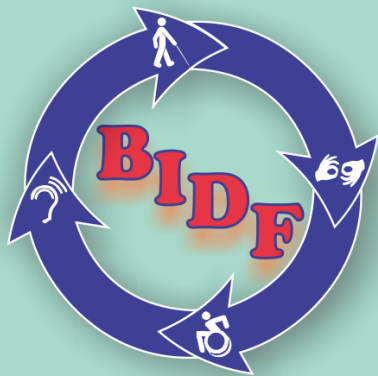
U ovom broju

Vijesti iz BiH.....6-7

Vijesti iz Srbije 8-9

Vijesti iz Crne Gore10-11

Vijesti iz BJR Makedonije2-13

IMPRESUM

Biltena Balkanske nezavisne mreže organizacija u oblasti invalidnosti

Autor:

Tim autora - nacionalni koordinatori/ce BIDF Mreže

Izdavač:

Balkanska nezavisna invalidska mreža - BIDF

Za izdavača:

Agencija za saradnju, edukaciju i razvoj - ACED

office@aced.ba

www.aced.ba

Priprema i dizajn:

Agencija za saradnju, edukaciju i razvoj - ACED

Štampa:

Markos

Tiraž:

1000

Kontakt osobe:

Regionalni Koordinator Mreže

Zoran Dobraš, predsjednik Balkanske nezavisne invalidske mreže - BIDF

Telefon: +387 51 302 628

e-mail: zorandobras@gmail.com

Nacionalna koordinatorica Mreže za Srbiju

Mimica Živadinović, koordinatorka Centra za samostalni život OSI Srbije

Telefon: +381 11 367 53 17

e-mail: office@cilsrbija.org

Nacionalni koordinator Mreže za Bosnu i Hercegovinu

Suvad Zahirović, direktor I.C. „LOTOS”

Telefon: +387 35 251 476

e-mail: suad.z@bih.net.ba

Nacionalni koordinator Mreže za BJR Makedoniju

Zvonko Šavreski, predsjednik Pokreta protiv invaliditeta - POLIO PLUS

Telefon: +389 2 2400 544

e-mail: zvonko@polioplus.org.mk

Nacionalna koordinatorica Mreže za Crnu Goru

Nataša Borović, predsjednica Saveza udruženja paraplegičara CG

Telefon: +382 20 662 186

e-mail: paraplegicaricg@t-com.me

Ovaj projekat finansira
Evropska unija

Ova publikacija je pripremljena kroz realizaciju projekta „Balkanska nezavisna mreža organizacija u oblasti invalidnosti”, a njeno objavljivanje finansira Evropska unija - program Civil society facility. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost projektnih partnera i ne predstavlja zvanične stavove Evropske unije.

Sadržaj:

UVOD.....	4
IZDVAJAMO - 5. maj - Evropski dan samostalnog života.....	4
IZDVAJAMO - 11. april - Svjetski dan Parkinsonove bolesti.....	4
BJR MKD - Aktivnosti udruženja „Polio Plus”	6
BJR MKD - Miki Stojanovski pobijedio u trci na 5 kilometara na manifestaciji „Ohrid Run”	6
BJR MKD - Otvoren dnevni centar za djecu sa autizmom.....	7
BJR MKD - Aktivnosti udruženja „Polio Plus”	7
SRB - Aktivnosti Centra za samostalni život osoba sa invaliditetom Srbije.....	8
SRB - Leto na Adi za osobe sa invaliditetom.....	8
SRB - Održana IV manifestacija „Šta sve umem, šta sve znam”.....	9
SRB - Aktivnosti Centra za samostalni život osoba sa invaliditetom Srbije.....	9
CG - Aktivnosti Saveza udruženja paraplegičara Crne Gore.....	10
CG - Održan turnir košarke u kolicima „Montenegro basket 2018”.....	10
CG - Akcija za osobe oštećenog vida ou Budvi.....	11
CG - Prvi TAXI za osobe sa invaliditetom u Crnoj Gori.....	11
BiH - Aktivnosti Informativnog centra za osobe sa invaliditetom „Lotos” Tuzla.....	12
BiH - „Horizonti” - Predstava koju nećete vidjeti.....	12
BiH - Stoni tenis kao oblik inkluzije djece sa invaliditetom.....	13
BiH - Aktivnosti Informativnog centra za osobe sa invaliditetom „Lotos” Tuzla.....	13
11. april - 4 poznate osobe oboljele od Parkinsonove bolesti.....	14

IZDVAJAMO

Stoni tenis kao oblik inkluzije djece sa invaliditetom

„Horizonti” - Predstava koju nećete vidjeti

Održana IV manifestacija „Šta sve umem, šta sve znam”

Održan turnir košarke u kolicima „Montenegro basket 2018”

Miki Stojanovski pobijedio u trci na 5 kilometara na manifestaciji „Ohrid Run”

4 poznate osobe oboljele od Parkinsonove bolesti

UVOD

05. maj - Evropski dan samostalnog života

Više od 30 organizacija osoba sa invaliditetom širom Evrope i mnogi pojedinci pridružili su se Evropskoj mreži za samostalan život u obilježavanju trećeg Evropskog dana samostalnog života.

Evropski dan samostalnog života obilježava se 5. maja i predstavlja godišnji događaj koji služi podizanju svijesti o pravu na samostalni život i značaju samostalnog života za osobe sa invaliditetom. Obilježavanje Evropskog dana samostalnog života pokrenula je Evropska mreža za samostalni život 2014. godine i ovaj događaj svake godine privlači sve više pristalica.

Evropska mreža za samostalni život definiše samostalni život kao svakodnevnu demonstraciju politike invaliditeta zasnovane na ljudskim pravima. Samostalni život je moguć kroz kombinaciju različitih faktora okruženja i individualnih faktora koji omogućavaju osobama sa invaliditetom da imaju kontrolu nad svojim životima. To uključuje mogućnost da prave sopstvene izbore i odluke u vezi sa tim gdje će da žive, s kim i kako će da žive. Usluge za osobe sa invaliditetom moraju da budu na raspolaganju, pristupačne svima i pružane na temelju jednakih mogućnosti, uz slobadan i informisani pristanak i da omogućavaju osobama sa invaliditetom fleksibilnost u svakodnevnom životu. Samostalni život zahtijeva da izgrađeno zemljište, saobraćaj i

informacije budu pristupačni, da su tehnička pomagala, personalna asistenciji i/ili usluge u zajednici dostupne. Potrebno je naglasiti da je samostalan život pravo za sve osobe sa invaliditetom, bez obzira na pol, starost i stepen njihove potrebe za podrškom. Javni novac, ni sa kog nivoa, ne bi trebalo koristiti za izgradnju ili renoviranje ustanova za osobe sa invaliditetom. Osobe sa invaliditetom je potrebno podržavati da žive u zajednici, a ne zaključane u institucijama.

Kako bi slavili viziju samostalnog života za sve i da bi privukli pažnju na prijetnje samostalnom životu, aktivisti iz čitave Evrope su na Evropski dan samostalnog života organizovali konferencije i sastanke, proteste i ulične akcije, pres konferencije i onlajn kampanje.

Povodom Evropskog dana samostalnog života Evropska mreža za samostalan život je zatražila od svojih članova i prijatelja da kažu šta za njih znači samostalan život. „Živjeti kao bilo ko drugi, sklopiti brak, upravljati svojim životom kao bilo ko drugi, putovati po cijelom svijetu, biti otac mojoj djeci...” samo su neki od odgovora objavljenih na fejsbuk kampanji Evropske mreže za samostalni život.

Izvor: www.portaloinvalidnosti.net

11. april - Svjetski dan Parkinsonove bolesti

Svjetski dan Parkinsonove bolesti je dan kojim se obilježava rođendan engleskog liječnika Sir Jamesa Parkinsona, po kome je dobila ime Parkinsonova bolest i koju je opisao u svom djelu „An Essay on the Shaking Palsy“ 1817. godine. Parkinsonova bolest je bolest s poremećajima pokreta te jedna od najčešćih neurodegenerativnih bolesti današnjice. Za oboljele od Parkinsonove bolesti postoji izreka „Ljudi blistavog uma zarobljeni u vlastitom tijelu“. Zbog napora u istraživanju novih lijekova protiv Parkinsonove bolesti, poznati glumac Michael J. Fox, koji i sam boluje od nje, proglašen je u Švedskoj počasnim doktorom. Od Parkinsonove bolesti češće obolijevaju muškarci, nego žene. U svijetu od Parkinsonove bolesti boluje 6,6 miliona ljudi, a do 2040. godine taj broj bi se mogao udvostručiti. Procjenjuje se da godišnje ima oko 100 000 novooboljelih i u Evropi i u SAD.

Nastanak Parkinsonove bolesti posljedica je izrazitog nedostatka neurotransmitera dopamina u dijelu mozga koji je zadužen za kontrolu voljnih pokreta i početak neke motoričke radnje. Za postavljanje dijagnoze potrebno je uzeti temeljnu anamnezu bolesnika, odrediti opšti i neurološki status te ako je potrebno, učiniti test levodopom. Za potvrdu dijagnoze potrebno je prisustvo barem 2 od 3 glavna simpotoma Parkinsonove bolesti: tremor (drhtanje), rigor (ukočenost mišića ruku, nogu i vrata) i bradikinezija (usporenje pokreta). Simptomi uključuju sporost u izvođenju pokreta, gubitak u ritmu i spontanoj motorici, povećanje tonusa mišića ili ukočenost i ritmično podrhtavanje određenih dijelova tijela. Kod bolesnika je karakterističan polupognuti stav cijelog tijela sa nogama savijenim u koljenima i rukama savijenim u laktovima. Rano otkrivanje Parkinsonove bolesti i rana intervencija je izuzetno važna kako bi se usporila progresija simptoma te olakšao svakodnevni život bolesnika.

Izvor: Wikipedia

VIJESTI IZ MAKEDONIJE

Aktivnosti udruženja „Polio Plus“

Obilježen 5. maj - Evropski dan samostalnog života

U sklopu obilježavanja 5. maja - Evropskog dana samostalnog života, Polio Plus kao član Evropske mreže za samostalni život osoba sa invaliditetom organizovao je dodjelu grantova organizacijama osoba sa invaliditetom. 10 organizacija osoba sa invaliditetom i roditeljske organizacije dobile su finansijsku podršku Polio Plus - a, kroz podršku od strane EU u okviru projekta „Margina Obscura - pitanja invaliditeta u pristupanju EU“. Ovaj projekat je podržan od strane Evropske unije kroz program IPA civilnog društva i Civica Mobilitas.

Izvor: Polio Plus

Miki Stojanovski pobijedio u trci na 5 kilometara na ma

Godišnja manifestacija "Ohrid Run" dobila je posebnog heroja - Mikija Stojanovskog koji je pobijedio na trci od pet kilometara. Za 19 - godišnjeg Mikija koji pati od cerebralne paralize, ovo je prvo učešće u takvoj trci.

Divna pozitivna energija Mikija i njegove majke Lidije dala je posebnu čar cijelom događaju. Podrška i aplauz bila su posebna radost za Mikija.

"Trčanje na 5 km - dostigli smo cilj i presrećan sam što sam uspio.

Ovo je moja prva trka, nisam vjerovao da ćemo doći do cilja, ali uz podršku koju smo imali uspjeli smo. Hvala na podršci ljudima sa invaliditetom i rijetkim bolestima. Srećan sam. Doći ću u Ohrid i sljedeće godine, sigurno", kaže Miki Stojanovski sa osmijehom na licu.

Da nije bilo njegove energije i želje da se postigne cilj, sigurno ne bismo stigli do kraja. Mikijeva majka Lidija je ispričala kako su došli do ideje da se prijave za „Ohrid Run“ i kaže da će nakon ove trke sigurno učestvovati u drugim takvim manifestacijama. *„Prijavili smo se za „Ohrid Run“, ali nisam bila sigurna da ćemo učestvovati, niti da li bi mogli preći stazu od 5 km i doći do kraja.*

Manifestaciji „Ohrid Run“

Imali smo podršku „Team.mk“ i bez njihove pomoći ne bi dobili trku, posebno na najtežim dijelovima staze u Gornoj Porti u starom dijelu grada. Ovo je zaista bilo divno i posebno iskustvo za sve nas.

Grad je divan, lijepa organizacija, puno pozitivnih ljudi i podrška od svih. Stvarno divno. Ovo je bilo naše prvo učešće, ali svakako ćemo se prijaviti na svaki takav događaj uz podršku osoba sa posebnim potrebama”, kaže Lidija Stojanovska.

Miki Stojanovski očekuje novu operaciju i bori se protiv bolesti, ali je uporan i odlučan da izdrži isto kao i na trci u Ohridu. Uz dobro razmišljanje i uz vrlo pozitivnu energiju odnio je pobjedu u trci na 5 km.

Izvor: ekipa.mk

Otvoren dnevni centar za djecu sa autizmom

05.06. je otvoren renoviran dnevni centar za decu sa autizmom u Topanskom polju. Renovacija je rezultat uspješne saradnje između civilnog sektora, privatnih kompanija i institucija. Svi ovi akteri doprineli su pružanju boljih uslova za 90 djece koja će redovno boraviti ovdje.

U dnevnom centru djeca će dobiti individualizovane usluge od specijalnih edukatora, logopeda i socijalnih radnika, a radiće u dvije smjene od 8:30 do 19:00.

U budućnosti će se ova saradnja između institucija, privatnog i civilnog sektora dodatno ohrabriti u cilju pružanja boljih usluga građanima.

Izvor: Mila Carovska

Aktivnosti udruženja „Polio Plus“

Gospodin Holub, šef za politička pitanja, pravosuđe i unutrašnje poslove, informisanje i komunikaciju u Delegaciji EU, boravio je u zvaničnoj posjeti Polio Plus - u. Na sastanku sa gospodinom Holubom i gospođom Gertnerovom razgovarano je o nekim od bitnih problema sa kojima se suočava zajednica osoba sa invaliditetom u Republici Makedoniji. Razmatrano je pitanje političkog učešća osoba sa invaliditetom, prava na obrazovanje i zapošljavanje, kao i državno finansiranje organizacija osoba sa invaliditetom. Istovremeno, potvrđena je saradnja Delegacije EU sa Polio Plus - om i razmotrena su dalja uputstva za zajedničku akciju.

Izvor: Polio Plus

VESTI IZ SRBIJE

Aktivnosti Centra za samostalni život osoba sa invaliditetom Srbije

U Beogradu je u prostorijama Centra za brigu o starima, deci i osobama sa invaliditetom „Novi Beograd“ održana trodnevna akreditovana obuka za personalne asistente koju sprovodi Centar za samostalni život osoba sa invaliditetom Srbije u okviru pružanja usluge personalne asistencije, uz podršku Sekretarijata za socijalnu zaštitu grada Beograda. U obuci pored polaznika iz Beograda i Čačka, učestvovala su i direktorka Centra za brigu o starima, deci i osobama sa invaliditetom „Novi Beograd“ Milka Milovanović-Minić i Milica Stanković, iz Sekretarijata za socijalnu zaštitu grada Beograda. Učesnici koji su uspešno položili završni test, dobiće Sertifikat za obavljanje poslova personalnog asistenta, Republičkog Zavoda za socijalnu zaštitu.

Izvor: CIL Srbija

Leto na Adi za osobe sa invaliditetom

Centar za nove ideje je u partnerstvu sa Sportskim savezom osoba sa invaliditetom Beograda i uz podršku Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja organizovao inkluzivnu sportsko - rekreativnu manifestaciju, pod nazivom „DrugAčiji 2018“. Ovom manifestacijom je juče na Adi Ciganliji svečano otvoreno Leto na Adi za osobe sa invaliditetom. Cilj manifestacije je da osobe sa invaliditetom poboljšaju psihofizičko stanje baveći se sportsko - rekreativnim aktivnostima u prirodi i u Terapijskom vrtu Ade Ciganlije. Program manifestacije učesnicima otvara mogućnost da se takmiče u raznim disciplinama koje su prilagođene osobama sa invaliditetom, poput šahovskog turnira u prirodi, košarke u kolicima, pikada, boćanja, sedeće odbojke, stonog tenisa, karatea i učestvuju na joga času za osobe sa invaliditetom.

Na svečanom otvaranju prisutnim učesnicima se obratio promoter projekta, legenda jugoslovenske i srpske atletike, gospodin Nenad Stekić. Manifestaciju je svečano otvorio državni sekretar Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, gospodin Nenad Nerić kao i predstavnik Paraolimpijskog komiteta, Draženko Mitrović. Goran Šehović je ispred Centra za nove ideje rekao da je ovom manifestacijom omogućeno da se obnove i koriste tereni koji do pre četiri godine nisu imali koš i počeli su da propadaju. Ovde osobe sa invaliditetom pokazuju svoje afinitete prema različitim sportovima, posebno su zainteresovani za šah u prirodi, a jedna od inovacija je i joga za osobe sa invaliditetom. Promoter manifestacije, gospodin Nenad Stekić, naglasio je da mu je drago što je baš on izabran da bude promoter ove značajne manifestacije, ali je dodao da su svi prisutni takođe promoteri jer svako na svoj način daje doprinos da manifestacija bude uspešna.

Izvor: Centar za nove ideje

Održana IV manifestacija „Šta sve umem, šta sve znam“

U organizaciji udruženja „Daj mi ruku“ i Osnovne škole za obrazovanje dece sa smetnjama u razvoju „Sava Jovanović Sirogojno“ održana je IV manifestacija „Šta sve umem, šta sve znam“ tradicionalno 19. maja u dvorištu škole.

Na 12 štandova domaćini, deca i mladi sa smetnjama u razvoju, predstavili su svoje umetničke radove koji nastaju tokom rada u školskim sekcijama i na projektu „Stariji brat, starija sestra“ čiji je nosilac udruženje „Daj mi ruku“. Gosti iz pet osnovnih škola, UK Surčin, Istraživačka stanica Petnica, Stari zanati, Rotary Eclub i roditelji, učinili su manifestaciju bogatijom za još 10 štandova.

Manifestacija je od ove godine postala i deo I stručnog skupa sa međunarodnim učešćem – Inkluzija u praksi, akreditovanom u Zavodu za unapređenje obrazovanja i vaspitanja.

Skup je ostvario brojne ciljeve od kojih su najznačajniji: da okupi stručnjake, istraživače i aktiviste koji se iz perspektive različitih disciplina bave edukacijom i rehabilitacijom osoba sa smetnjama u razvoju, da omogući razmenu znanja i iskustava između učesnika i unapredi praksu inkluzivnog vaspitanja i obrazovanja osoba sa smetnjama u razvoju.

Velika zahvalnost saradnicima i donatorima: Rotary Eclub-u, firmi Atomic, Narodnom pozorištu, Nemanji Babić, kompanijama Marbo i KPMG, i ostalim prijateljima manifestacije.

Izvor: Udruženje „Daj mi ruku“

Aktivnosti Centra za samostalni život osoba sa invaliditetom Srbije

10 godina od usvajanja Konvencije o pravima OSI

U Beogradu je 17. maja 2018. godine održana Nacionalna konferencija povodom obeležavanja 10 godina od usvajanja UN Konvencije o pravima OSI, u organizaciji Kancelarije UN u Srbiji i MNRSP. Tom prilikom predstavljen je i novi projekat Kancelarije UN u Srbiji pod nazivom „Autonomija, Glas, Učešće osoba sa invaliditetom u Srbiji“.

Na konferenciji su učestvovali, pored predstavnika Kancelarije UN u Srbiji i predstavnici MNRSP, Poverenice za zaštitu ravnopravnosti, Kancelarije za ljudska i manjinska prava i predstavnici brojnih organizacija OSI, kao i drugih organizacija civilnog društva.

Ispred Centra za samostalni život OSI učestvovala su predsednica Centra, Milena Stojanović i direktorka za politički razvoj i planiranje, Gordana Rajkov, koja je imala i izlaganje na temu Samostalnog života i primene člana 19. Konvencije.

Izvor: CIL Srbija

VIJESTI IZ CRNE GORE

Aktivnosti Saveza udruženja paraplegičara Crne Gore

Savez udruženja paraplegičara Crne Gore i njegova članica – Udruženje paraplegičara Kotor, sarađivali su sa Javnim preduzećem za upravljanje morskim dobrom Crne Gore u cilju prilagođavanja plaže u Kotoru.

Članovi Udruženja su preporučili da se postavi odgovarajuća dizalica za spuštanje u vodu. 7.6.2018. je u Kotoru ista i postavljena. Osobe sa invaliditetom će moći da koriste i kabinu za presvlačenje i toalet.

Po preporuci Saveza, Morsko dobro je angažovalo jednu osobu koja će pružati podršku osobama sa invaliditetom tokom boravka na plaži.

Izvor: SUPCG

Održan turnir košarke u kolicima “Montenegro basket 2018”

Košarkaški klubovi košarke u kolicima iz Crne Gore „KK OSI Paramont” i „KK OSI Ibar” u periodu od 13. do 15. aprila, organizovali su prvi međunarodni turnir košarke u kolicima u Crnoj Gori „Montenegro basket 2018”.

Turnir su otvorili Sekretar za sport Opštine Herceg Novi - Darko Klasić, Predsjednik paraolimpijskog komiteta Crne Gore - Igor Tomić i Predsjednik KK OSI Paramont Vladan Nikolić.

Na turniru su učestvovala četiri ekipe, i to: Singidunum iz Srbije, 3 K Sarajevo iz BiH, Vodice iz Hrvatske i ekipa domaćina iz Crne Gore.

Ekipa „3 K” Sarajevo iz BiH osvojila je prvo mjesto i zlatnu medalju, druga je bila ekipa iz Srbije i treći su bili gosti iz Hrvatske, na događaju gdje je rezultat bio u drugom planu, a druženje i rekreacija primarni cilj. Nakon takmičarskog dijela događaja, upriličena je zabavno večer za sve učesnike događaja, uz svečanu večeru i muziku.

Događaj je organizovan uz finansijsku pomoć Opštine Herceg Novi i Paraolimpijskog komiteta Crne Gore, dok su značaj iznos sredstava obezbijedili i klubovi košarke u kolicima iz Crne Gore. Predsjednik košarkaškog kluba Paramont izrazio je očekivanje da će se turnir u Igalu održati i sledeće godine, te da će prerasti u tradicionalni susret košarkaša u kolicima iz regiona.

Izvor: SUPCG

Akcija za osobe oštećenog vida u Budvi

„Potpuno je drugačije kada, nekom ko ima oštećenje vida, i koristi bijeli štap, asistirate prilikom šetnje i ukazujete na svaku prepreku, a naročito kada sami stavite povez preko očiju i krećete se samostalno ili uz pomoć asistenta u odnosu na situaciju kada vam o preprekama osoba s oštećenjem vida govore ili sve to posmatrate sa strane. Ivičnjaci, rupe, izbočine, parkirana auta i ona koja prolaze, grane drveća u visini čovjeka...sve to potpuno mijenja perspektivu i nažalost postaje prepreka onima koji imaju oštećenje vida. S druge strane, to je jedino što mijenja perspektivu jer kada razgovarate s osobama s invaliditetom, shvatite da i oni imaju iste one svakodnevne „situacije“ na poslovima, fakultetima, u prodavanici i sl.” – poručili su iz Rotarakt kluba Budva, nakon akcije koja je na njihovu inicijativu organizovana s članovima Udruženja mladih sa hendikepom Crne Gore. Koliko je važno za spoznavanje prepreka i pravilno razumijevanje invaliditeta učestvovati i organizovati ovakve akcije, na početku simulacije su podsjetili iz Udruženja mladih sa hendikepom Crne Gore. Oni su podsjetili da su simulacije počeli organizovati više od deceniju unazad sa studentima i profesorima, nakon toga s nosiocima izvršne i sudske vlasti i prije mjesec dana s

kandidatima za odbornike Glavnog grada, odnosno drugim političkim akterima. „Stavljanje osobe u poziciju osobe s invaliditetom, između ostalog, dovodi do razumijevanja da problem nije u oštećenju osobe već u preprekama koje društvo treba da ukloni, bile one fizičke, u stavovima, informacijama i komunikacijama, ili saobraćaju.” – naveli su z UMHCG.

„Ovo iskustvo pomoglo nam je da shvatimo da imamo puno više zajedničkog, a tamo gdje smo različiti, na nama je da pokažemo samo malo manje straha i malo više razumijevanja.” – zaključili su iz Rotarakt kluba Budva.

Izvor:

www.primorskenovine.me

Prvi TAXI za osobe sa invaliditetom u Crnoj Gori

Taksi za osobe sa invaliditetom stigao je u Herceg Novi, a ovo je ujedno prvi taksi ove vrste u Crnoj Gori.

Riječ je o pick - up vozilu Citroen Berlingo, opremljenim rampom za ulazak i modifikovanim sjedištima. Direktor taksi kompanije Dejan Radulović kaže za Radio Jadran da je cijena automobila blizu 30.000 eura.

„Vozilo je još juče imalo nekoliko besplatnih probnih vožnji, ali od danas se zvanično pridružilo voznom parku kompanije”, dodao je Dejan Radulović.

Prema njegovim riječima, cijena vožnje je ista kao i za regularan taksi, a takođe i način naručivanja.

U ovoj kompaniji očekuju još jedno takvo vozilo, koje će se na ulicama Herceg Novog naći u narednih desetak dana.

Izvor: www.cdm.me

VIJESTI IZ BiH

Aktivnosti Informativnog centra za osobe sa invaliditetom „Lotos“ Tuzla

„Za svako dijete jednake šanse“

UNICEF i Evropska unija u BiH u saradnji sa I.C. „Lotos“ Tuzla i World Vision Bosna i Hercegovina, organizovali su zajednički događaj „Za svako dijete, jednake šanse“, koji se održao 11. aprila 2018. u zgradi UN-a, Sarajevo. Cilj je bio razmijeniti informacije, te razmotriti i dogovoriti zajedničke strategije za promociju prava djece sa poteškoćama.

Učesnicima su predstavljene ključne poruke Analize stanja djece sa poteškoćama koju je uradio UNICEF u okviru projekta koji je sufinansirala Evropska unija. Nakon što su saslušali životne priče djece s poteškoćama u razvoju, učesnici su diskutovali i usaglasili naredne korake, kako bi djeca s poteškoćama u razvoju ostvarila svoj puni potencijal. U saradnji sa Evropskim forumom osoba sa invaliditetom (EDF), Informativnim centrom za osobe sa invaliditetom "Lotos" Tuzla, kao i organizacijama osoba sa invaliditetom i Asocijacijama roditelja, planirano je da se razvije Akcioni plan zagovaranja za prava djece sa poteškoćama na nivou BiH.

Izvor: I.C. Lotos

„Horizonti“ - Predstava koju nećete vidjeti

„Lica koja su slijepa ili slabo vide sigurno moraju da imaju povjerenje u sve i u predstavi se lijepo kaže: „nisu vam prijatelji samo ljudi, prijatelji su vam i stvari, pojave i sve oko vas“ i jednostavno morate da imate povjerenje u sve oko sebe da biste mogli da hrabro kročite kroz život sa hendikepom koji imate. Ako imate činjenicu da je umjetnost uglavnom vizuelna, da je samo muzika ta koju čujete, a sve ostalo treba da vidite, onda je stvarno veliki uspjeh kada imate mogućnost da na osnovu umjetnosti ovako doživljene kreirate svoje mišljenje, a to je sloboda, nezavisnost, na kraju krajeva građansko pravo“ izjavio je Alen Šeranić, ministar nauke i tehnologije nakon predstave „Horizonti“ u izviđenju Dis pozorišta mladih Banjaluka.

Predstava „Horizonti“ je po prvi put izvedena u Administrativnom centru Vlade Republike Srpske. Poenta predstave jeste da se publika koja učestvuje u predstavi bar na trenutak pronađe u situaciji slijepih ili slabovidnih lica i da uključi svoja druga čula da bi pratila priču. „U svakom slučaju, dobili smo ono što smo imali namjeru na početku projekta, a to je da se naša publika

stavi makar malo u svijet ljudi koji ne vide. Reakcije su iznenađujuće dobre, mnogi ljudi koji su gledali predstavu, a koji su u situaciji da nešto urade za te slijepce ljude ili ljudi koji su možda u situaciji da donose neke odluke koje se tiču slijepih, imali su drugu percepciju i mislim da je to najveći kvalitet ove predstave“ rekao je Novica Bogdanović, direktor Dis pozorišta mladih. On navodi da se predstava „čuje, miriše, osjeća“, da publika u predstavi doživljava dodire i stavlja se u razne situacije, sve prati sa povezom preko očiju, čime je isključeno čulo vida, ali su im na raspolaganju ostala čula.

Dis pozorište je i ranije izvodilo predstave i programe sa ciljem podizanja svijesti o poteškoćama na koje nailaze osobe sa invaliditetom, kao što su izvođenja monodrama Borke Tadić - slijepce književnice, predstava „Stvarno nestvarno“ koja je rađena sa gluvonijemom djecom i priredba „K'o nekad u osam“ koju su pripremili najmlađi članovi pozorišta.

Izvor: Dis pozorište mladih

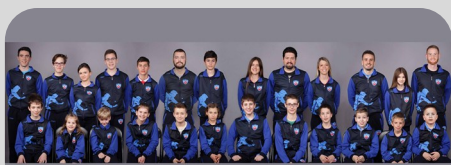
Stoni tenis kao oblik inkluzije djece sa invaliditetom

Stonoteniski klub za osobe sa invaliditetom Vrbas sarađuje sa Centrom za obrazovanje, vaspitanje i rehabilitaciju sluha i govora, Dječjim edukativnim centrom „Svjetlice“, Centrom „Zaštiti me“ i Klubom specijalnih sportova „Banjaluka“.

„Naš cilj je da okupimo što više djece, da ih usmjerimo ka sportu, da ih obučimo osnovnim teniskim igrama stonog tenisa, a pazite, ako se nešto desi u smislu pozitivnosti, da neko napravi neki rezultat, tim bolje. Imamo dobar odziv. Nažalost, pojedine grupacije su zaista na margini i nemaju mnogo mogućnosti da se bave sportom, mi smo sebi uzeli za obavezu da priuštimo i njima da se bave sportom“, rekao je Jovica Šormaz, trener.

Objasnio je da je u pitanju specifičan rad, od metodologije, načina pristupa, do samog učenja tehnike, jer svaka grupacija na svoj način prihvata trenera i on mora da na drugačiji način prilazi svakoj grupaciji.

„Ovo je jedan human način rada i jednostavno kada sam došao u prvi kontakt sa djecom, najprije sa gluhoonijemima, onda sam vidio da njima to fali, da nemaju fizičke aktivnosti i išao sam tom logikom da napravimo klub i da pružimo to zadovoljstvo njima“, rekao je Šormaz. Kako bi se što bolje prilagodili svojim učenicima Jovica Šormaz i Dejan Tomaš, pomoćni trener, naučili su i osnove znakovnog jezika. „Ne možemo drugačije, kako objasniti nekome ko razumije samo znakovni jezik, tako da smo tu malo poradili na sebi, edukovali se i ja i kolega i sada smo na solidnom nivou“, rekao je Šormaz.

Ipak, stoni tenis je, prema njegovim riječima, drugačiji u odnosu na znakovni jezik, pa sada istražuju, prave modifikacije, kako bi ovaj sport prilagodili znakovnom jeziku, i približili da ga djeci i osobama koje su gluve i nagluve.

Klub radi humanitarno, ne naplaćuju ni kotizaciju, ni članarinu za ove grupacije, ali se nadaju da će sponzori, društvo i oni koji odlučuju o sportu i finansiranju sporta imati sluha za njihov rad.

Nekoliko djece koja treniraju duže vrijeme već su učestvovala na takmičenjima sa validnim vršnjacima, osvajali su i medalje, pa je plan kluba da nastave da se takmiče na nivou BiH, Srbije, kao i na međunarodnim turnirima.

Izvor: mondo.ba

Aktivnosti Informativnog centra za osobe sa invaliditetom „Lotos“ Tuzla

Kampanja „Samostalni život je moje pravo“

Kampanju: „Samostalni život je moje pravo“ organizovao je Informativni centar za osobe sa invaliditetom „Lotos“ Tuzla u sklopu aktivnosti obilježavanja Evropskog dana samostalnog života. Cilj kampanje jeste simbolično obilježavanje i promovisanje ideje samostalnog života, kako bi što više građana bilo upoznato sa ideologijom i pojmom samostalnog života kao spone između sistema: arhitektonske nepristupačnosti, nedovoljne obrazovanosti osoba sa invaliditetom, nemogućnosti zaposlenja i ostvarivanja radnog odnosa, koji direktno utiču na kršenje ljudskih prava i dostojanstva čovjeka u ostvarivanju samostalnosti, kao i života izvan porodičnog okruženja. Evropski dan samostalnog života obilježava se 5. maja i predstavlja godišnji događaj koji služi podizanju svijesti o pravu na samostalan život i značaju samostalnog života za osobe sa invaliditetom.

Izvor: I.C. Lotos

4 poznate osobe oboljele od Parkinsonove bolesti

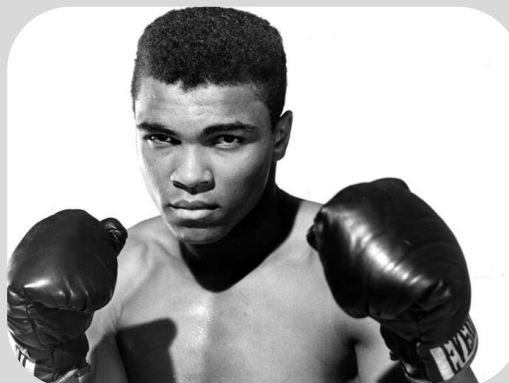
U ovom izdanju BDF biltena vam donosimo 4 poznate osobe oboljele od Parkinsonove bolesti.

1. Michael J. Fox

Kada mu je dijagnosticirana Parkinsonova bolest, doktori su rekli Foxu, zvijezdi klasične serije „Back to the Future“, da ima još deset godina za rad. To je bilo 1991. godine, kada je glumac imao samo 30 godina. Fox je svoju dijagnozu skrivao nekoliko godina tumačeći mnoge glumačke uloge kako bi ispunio kratko vrijeme za koje je mislio da je preostalo. Onda je 1998. godine prihvatio svoje stanje i saopštio da mu je dijagnosticirana Parkinsonova bolest. Nakon što je svijetu rekao za svoje stanje, Fox je osnovao Fondaciju za istraživanje Parkinsonove bolesti. Danas, fondacija i Fox aktivno traže lijek za ovu bolest.

2. Muhamed Ali

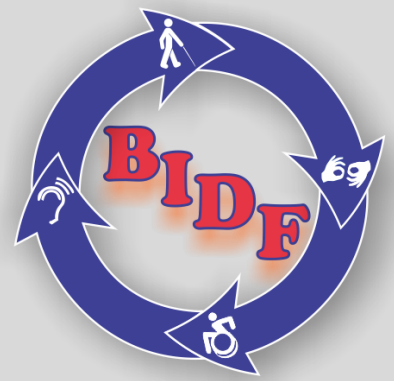

Svjetski poznat bokser bio je poznat po njegovim riječima i brzom bušenju, ali ubod Parkinsonove bolesti bio je jedina bitka koju nije mogao pobijediti.

1984. godine dijagnosticirana mu je Parkinsonova bolest. Njegovi doktori pripisali su stanje ozljedama mozga od godina boksa. Nakon što je napustio boks, radio je kako bi pomogao mnogim vjerskim i humanitarnim organizacijama. U intervjuu iz 1991. godine, NBC - ov Bryant Gumbel pitao je Alija da li je zabrinut zbog javnih nastupa, kako je progresija bolesti postala očiglednija, na šta je on odgovorio:

„Sutra ću umrijeti, možda ću umrijeti sljedeće sedmice. Ne znam kad ću umrijeti.“

Pet godina kasnije, u ljeto 1996. godine, Ali je u središtu pažnje na Igrama u Atlanti gdje je upalio olimpijski plamen ispred obožavatelja. Umro je 2016. godine, 32 godine nakon što mu je dijagnosticirana Parkinsonova bolest.

3. Linda Ronstadt

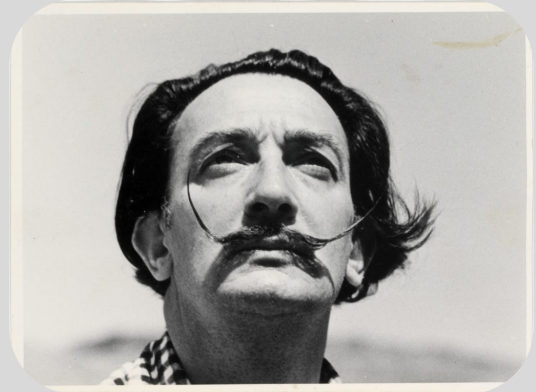

Dobitnica nagrade Grammy Linda Ronstadt napravila je karijeru u stvaranju nekih od najpopularnijih američkih pjesama, uključujući „You're No Good“ i „Do not Know Much“, koju je pjevala s Aaronom Nevillom. Njena pjevačka karijera započela je sredinom šezdesetih godina, kada je Folklor rock postao popularan. Prije odlaska u penziju 2011. godine izdala je 30 studijskih albuma i 15 kolekcija njenih najvećih hitova.

Samo godinu dana kasnije dijagnostikovana joj je Parkinsonova bolest. Pjevačica je rekla da je pretpostavljala da je imala bolest čak nekoliko godina prije nego što joj je dijagnostikovana.

„Mislim da sam je imala već sedam ili osam godina, jer imam dugo simptome. Tada sam imala operaciju ramena, tako da sam mislila da to mora biti razlog zašto mi se ruke tresu. Parkinsonovu je teško dijagnostikovati. Kad sam konačno otišla neurologa koji je rekao da imam Parkinsonovu bolest, bila sam potpuno šokirana.“

4. Salvador Dali

Poznati Slikar Salvador Dali je takođe imao Parkinsonovu Bolest.

Njegove slike poslužile su i naučnim ispitivanjima. Studija je rađena na osnovu analize 2.092 slike, među kojima su i djela dvojice slikara koji su patili od Parkinsonove bolesti, Salvadora Dalija i Norvala Morisoa, kao i umjetnika oboljelih od Alchajmerove bolesti.

Analizom su, radi poređenja, obuhvaćeni i radovi Marka Šagala, Pabla Pikasa i Kloda Monea, koji nisu patili od neurodegenerativnih oboljenja.

Naučnici su u izradi studije koristili takozvani „fraktalni metod“, već upotrebljavan prilikom utvrđivanja autentičnosti umjetničkih dela, koji se zasniva na numeričkoj procjeni stepena složenosti slike. Analizom Dalijevih slika, utvrđeno je da je do porasta „fraktalne dimenzije“ došlo polovinom njegovog životnog vijeka, da bi onda postepeno počela da opada kako se približavao šezdesetoj godini života.

Dali je od Parkinsonove bolesti obolio sa 76 godina, kada je njegova desna ruka počela snažno da drhti.

Izvor: Alfa Woman, www.blic.rs

THE ONLY
DISABILITY IN
LIFE IS A BAD
ATTITUDE.

WE'RE ALL ABLE
**TO DO
ANYTHING!**

